

SERBEST BÖLGELERİN TÜRKİYE EKONOMİSİNE KATKILARI VE TÜM YÖNLERİYLE VERGİ UYGULAMALARI

Kâmil Özkan

Gelir İdaresi E. Daire Başkanı

Bilgen Salih Narlı

SMMM

SERBEST BÖLGELERİN TÜRKİYE EKONOMİSİNE KATKILARI VE TÜM YÖNLERİYLE VERGİ UYGULAMALARI

- Serbest Bölgelerin Tarihçesi ve Dönüşümü
- Sanayi Devrimleri ve Serbest Bölgeler
- 20. Yüzyılda Serbest Bölgelerin Gelişimi
- Dijital Çağda Serbest Bölgeler
- Serbest Bölge Türleri
- Küresel Serbest Bölge Başarı Hikayeleri
- Türkiye’de Serbest Bölgeler
- Gelir ve Kurumlar Vergisi İstisnası
- Gelir Vergisi Stopaj Teşviki ve Örnek Uygulamalar
- Gelir ve Kurumlar Vergisi Tevkifatı Uygulamaları
- Vergi Usul Kanunu Uygulamaları
- Katma Değer Vergisi İstisnası
- Özel Tüketim Vergisi Uygulamaları
- Damga Vergisi ve Harç İstisnası
- Belediye Gelirleri Kanunu Uygulamaları
- Emlak Vergisi İstisnası
- Emsal Yargı Kararları

Kâmil Özkan

Gelir İdaresi E. Daire Başkanı

Bilgen Salih Narlı

BSN Consultancy- SMMM

ÖNSÖZ

Serbest bölgeler; net döviz girdisi üreten, yüksek teknoloji ihracatı yapan ve dış ticaret dengesini güçlendiren stratejik üretim merkezleri konumundadır. Türkiye için yalnızca bir dış ticaret enstrümanı değil, katma değerli büyümenin temeli hâline gelen serbest bölgeler; dış ticaret fazlası yaratma kapasiteleri, ithalata bağımlı olmayan üretim modelleri ve istihdama sağladıkları önemli katkılarla kendine özgü bir değer taşımaktadır. Teknoloji yoğun ihracat payındaki yükseliş, serbest bölgelerin bilgi ve teknolojiyle büyüdüğünü ortaya koymakta; sağlanan teşviklerin kuruluş amacına birebir hizmet ettiğini teyit etmektedir. 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanunu; ihracata yönelik yatırım ve üretime teşvik etmek, doğrudan yabancı yatırımları ve teknoloji girişini hızlandırmak, işletmeleri ihracata yönlendirmek ve uluslararası ticareti geliştirmek amacıyla serbest bölgelerin kurulması, yönetimi ve işletilmesine ilişkin esasları düzenlemektedir.

Serbest bölgelerin ülkemiz ekonomisine önemli katkıları göz önüne alındığında, bu bölgelerdeki vergilendirmeye ilişkin mevzuat hükümleri ve vergisel teşvikler kendine özgü bir öneme sahiptir. Bu kitapta;

- Serbest bölgeciliğin tarihçesine, gelişimine, türlerine ve küresel başarı hikâyelerine,
- Türkiye Serbest Bölgeleri hakkında güncel veriler ile ekonomiye katkılarına,
- Serbest bölge teşvik ve vergi uygulamalarına yönelik derinlemesine bir değerlendirmeye,
- Mevzuat uygulamalarının ilgili idare görüşleri ve yargı perspektifiyle harmanlanmış bir analizine,

yer verilmiştir.

Özetle; serbest bölgelerde uygulanan teşvikler, gelir ve kurumlar vergisi istisnası, gelir vergisi stopaj teşviki, katma değer vergisi istisnası, damga vergisi ve harç istisnası, emlak vergisi istisnası ile özel tüketim vergisi uygulamaları, tevkifat uygulamaları ve defter-belge düzeni konularında aradığınız bilgi ve ayrıntılı açıklamaları bulabileceğiniz kapsamlı bir başvuru kaynağı hazırlanmıştır.

İÇİNDEKİLER

1.	SERBEST BÖLGELERE GENEL BAKIŞ VE SERBEST BÖLGELERİN ÖNEMİ.....	25
1.1.	Serbest Bölgelerin Tarihçesi ve Dönüşümü	25
1.2.	Sanayi Devrimleri ve Serbest Bölgeler.....	26
1.3.	20. Yüzyılda Serbest Bölgelerin Gelişimi.....	27
1.4.	Dijital Çağda Serbest Bölgeler.....	32
1.5.	Serbest Bölge Türleri	33
1.6.	Küresel Serbest Bölge Başarı Hikayeleri.....	36
1.7.	Türkiye’de Serbest Bölgeler ve Ekonomik Etkileri	41
1.8.	Serbest Bölge Uygulamaları	43
1.9.	Serbest Bölgelerin Sağladığı Avantajlar	43
1.10.	İhtisas Serbest Bölgeleri	44
1.11.	Serbest Bölgelerdeki Kurum ve Kuruluşlar	44
1.12.	Serbest Bölgelerde Şirket Kuruluş Süreçleri	45
1.13.	Serbest Bölgelere İlişkin Bazı İstatistikî Bilgiler	46
1.14.	Başarılı Türk Serbest Bölgecilik Örneği.....	48
2.	SERBEST BÖLGELERE SAĞLANAN VERGİSEL TEŞVİKLER.....	49
2.1.	Serbest Bölgede İmal Edilen Ürünlerin Satışından Elde Edilen Kazançlarda Kurumlar Vergisi İstisnası.....	49
2.2.	Serbest Bölgede Verilen Bazı Hizmetlerden Elde Edilen Kazançlarda Kurumlar Vergisi İstisnası.....	49
2.3.	İşleticilerin Serbest Bölgelerin İşletilmesi ile İlgili Faaliyetlerden Elde Ettikleri Kazançlarına Tanınan Kurumlar Vergisi İstisnası.....	49

2.4.	Faaliyet Ruhsatlarında Belirtilen Süre ile Sınırlı Olarak Uygulanan Gelir ve Kurumlar Vergisi İstisnası.....	50
2.5.	Asgari Kurumlar Vergisi Uygulaması.....	50
2.6.	Gelir Vergisi Stopaj Teşviki.....	50
2.7.	Katma Değer Vergisi İstisnası	50
2.8.	Özel Tüketim Vergisi İstisnası.....	50
2.9.	Damga Vergisi ve Harç İstisnası	51
2.10.	Emlak Vergisi Muafiyeti.....	51
2.11.	Gümrük Vergisi Muafiyeti.....	51
2.12.	KKDF İstisnası.....	51
3.	SERBEST BÖLGELERDE GELİR VE KURUMLAR VERGİSİ İSTİSNASI.....	53
3.1.	Geçiş Döneminde Kurumlar Vergisi İstisnasının Kapsamı	55
3.2.	Faaliyet Ruhsatının Süresinin Uzatılması Durumunda Gelir ve Kurumlar Vergisi İstisnası.....	56
3.3.	İmalat Faaliyetlerine Uygulanacak İstisna.....	56
3.4.	İstisna Kapsamındaki Fason İmalat	58
3.5.	Serbest Bölgelerde Gerçekleşen Birleşme ve Devir Hallerinde İstisna Uygulaması.....	59
3.6.	Serbest Bölge Kurucu ve İşletici Şirketlere (B.K.İ.) Uygulanacak Kurumlar Vergisi İstisnası.....	59
3.7.	Serbest Bölgede Verilen Hizmetlerden Elde Edilen Gelirlerde İstisna Uygulaması.....	62
3.8.	Gelir ve Kurumlar Vergisi İstisnasına İlişkin YMM Raporu	63
3.9.	İhracat Faaliyetlerinden Elde Edilen Kazançlarda Kurumlar Vergisi Oranının 5 Puan İndirimli Uygulanması.....	64
3.10.	Serbest Bölgelerde Gelir ve Kurumlar Vergisi İstisnasının Uygulanması ile İlgili Özellikli Durumlar	65
3.10.1.	Serbest bölgelerde faaliyet ruhsatı süre uzatımında istisna uygulaması	65
3.10.2.	Serbest bölgedeki faaliyet ruhsatının süresinin dolduğu yılın geliri beyan edilirken istisnadan yararlanma süresinin kıst dönemi olarak mı dikkate alınacağı.....	65
3.10.3.	Serbest bölgede faaliyet gösteren kollektif şirketin ortaklarının ortaklık payı nispetinde hisselerine düşen kazanç tutarlarına istisna uygulanması.....	65
3.10.4.	Serbest bölgede faaliyet gösteren kollektif şirketin serbest bölge faaliyetleri çerçevesinde elde ettiği faiz ve repo gelirlerinin istisna kapsamında değerlendirilip değerlendirilmeyeceği.....	66
3.10.5.	Serbest bölgedeki kollektif şirketlerde ortak değişikliği durumunda gelir vergisi istisnası.....	66
3.10.6.	Serbest bölgede faaliyet gösteren şirketin üretim faaliyeti ile ilgili olarak proje kapsamında aldığı hibe tutarlarının kurumlar vergisinden istisna olup olmadığı	66
3.10.7.	Serbest bölgede otomasyon yazılımı faaliyetinden elde edilecek kazançlara kurumlar vergisi istisnası uygulanıp uygulanmayacağı	67
3.10.8.	Serbest bölgede faaliyet gösteren şirketin serbest bölge dışında komisyon hizmeti vermesi durumunda elde edilen kazançların gelir ve kurumlar vergisinden istisna olup olmadığı	67

3.10.9.	Serbest bölgede faaliyet gösteren firmanın “sözleşmeden cayma bedeli” adı altında elde ettiği gelirin kurumlar vergisinden istisna edilip edilemeyeceği	67
3.10.10.	Serbest bölgeden yapılan satışlarda fatura düzenleme tarihi ile fiili ihracatın farklı tarih olması durumunda vergilendirme	68
3.10.11.	Serbest bölgede faaliyette bulunan firmanın, ana sözleşmesinde yer almayan konularda faaliyet göstermesi durumunda istisna hükmünden yararlanıp yararlanamayacağı	68
3.10.12.	Serbest bölge içinde yapılan satışlardan elde edilen kazançların istisna olup olmadığı	68
3.10.13.	Serbest bölge içerisinde yer alan bina, makine tesis ve demirbaşların satışından elde edilen kazancın kurumlar vergisinden istisna olup olmayacağı.....	68
3.10.14.	Yurtdışına satılan ve montajı yurt dışında yapılan parçaların kurumlar vergisi yönünden imalat sayılıp sayılmayacağı.....	69
3.10.15.	Serbest bölgedeki imalat faaliyetinin yan unsuru olarak gerçekleştirilen kalıp satışı ve kalıplara ilişkin yenileme işlemlerinden elde edilen kazançlar için kurumlar vergisi istisnasından yararlanılıp yararlanılamayacağı	70
3.10.16.	Serbest bölgede faaliyet gösteren şirketin yurt dışına ihraç edilen ürünlerle ilgili verdiği tamamlayıcı hizmetlerin (bakım, onarım ve montaj) gelir vergisinden istisna olup olmadığı	70
3.10.17.	Serbest bölgede bakım ve onarım faaliyetinde bulunan mükellefin kurumlar vergisi istisnası	70
3.10.18.	Serbest bölgede gerçekleştirilen üretim faaliyeti ve üretim sırasında oluşan firelerin satılması durumunda elde edilecek kazancın vergilendirilmesi.....	71
3.10.19.	Test edilmek amacıyla “Geçici İthalat Rejimi” kapsamında serbest bölge dışına çıkarılan ve burada test edildikten sonra tekrar serbest bölgeye gönderilen ürünlerde istisna uygulaması	71
3.10.20.	Serbest bölgede faaliyet gösteren firmanın serbest bölge içindeki firmalara fason iş yapması durumunda vergilendirme	71
3.10.21.	Serbest bölgede faaliyet gösteren firmanın Türkiye içinden fason iş almasının kurumlar vergisi istisnası açısından durumu.....	72
3.10.22.	Serbest bölgelerde verilen fason işçilik hizmetinden elde edilen gelirlere istisna uygulanıp uygulanmayacağı	72
3.10.23.	Serbest bölgelerde Ar-Ge ve yazılım faaliyetlerinden elde edilen kazançlar ile Ar-Ge indirimi uygulamaları.....	72
3.10.24.	Serbest bölgede faaliyet gösteren mükellefe yapılan mal satışının vergilendirilmesi... 72	72
3.10.25.	Serbest bölgede faaliyette bulunan şirketin ortaklarına kullandığı para için elde ettiği faiz geliri	73
3.10.26.	Serbest bölgede imalat faaliyetinde bulunan şirketin Fiyat İstikrar Fonundan aldığı teşvik geliri ile yurt dışı uluslararası fuarlara katılım ile yurt dışı pazar araştırma ve pazara giriş desteği gelirlerinde kurumlar vergisi istisnası	73
3.10.27.	Serbest bölgede faaliyet gösteren şirketin almış olduğu makine ve teçhizat desteğinin kurumlar vergisi istisnasından faydalanıp faydalanmayacağı.....	73
3.10.28.	Serbest bölgede faaliyet gösteren firmaya ödenen banka promosyon bedellerinin vergilendirilmesi	73
3.10.29.	Serbest bölgede üretim faaliyetinde bulunan şirkete yangın nedeniyle zarar gören amortisman tabii kıymetler için ödenen sigorta tazminatlarının durumu ve yenileme fonu uygulaması	74

3.10.30.	Gümrük antreposunda bulunan henüz millileşmemiş malların sel baskını sonucu zayı olması halinde yapılan harcamaların indirim konusu yapıp yapılamayacağı.....	76
3.10.31.	Şirket merkezi ve serbest bölge şubesine ait müşterek genel giderlerin yansıtılması...	76
3.10.32.	Serbest bölgede üst hakkı tesis edilen bina için ayrılacak amortisman.....	77
3.10.33.	Serbest bölgelerde müşterek genel giderlerin dağıtılması.....	77
3.10.34.	Serbest bölgede yatırımın finansmanı için temin edilen kredilerin “örtülü sermaye” olarak kabul edilip edilmeyeceği	77
3.10.35.	Serbest bölgede faaliyet gösteren kollektif şirket ortaklarının şirketten almış olduğu borçların vergilendirilmesi	78
3.10.36.	Merkezi serbest bölgelerde bulunan ve vergi istisnasından yararlanan mükelleflerin bölge dışında gerçekleştirdikleri faaliyetlerinden gelir elde etmelerinin istisnayı etkileyip etkilemeyeceği	79
3.10.37.	Sehven faydalanılmayan kazanç istisnasından düzeltme beyannamesi verilerek faydalanılıp faydalanılamayacağı	79
3.10.38.	Serbest bölgede istisna kapsamındaki faaliyetlerden doğan zararların gelir vergisi matrahının tespitinde diğer kazançlardan indirilip indirilemeyeceği.....	79
3.10.39.	Varlık barışı uygulamalarında serbest bölgelerin yurt içi olarak değerlendirilip değerlendirilmeyeceği.....	80
3.10.40.	İstisna kapsamındaki serbest bölge kazançları nedeniyle yapılan özel usulsüzlük cezası tarhiyatlarının vergiye uyumlu mükelleflere sağlanan %5'lik vergi indiriminden yararlanılmasına engel teşkil edip etmeyeceği.....	80
3.10.41.	Serbest bölgeye verilen yazılım hizmetinden elde edilen kazancın Gelir Vergisi Kanununun 89 uncu maddesi kapsamında indirim konusu yapıp yapılamayacağı..	80
3.10.42.	Serbest bölgede faaliyet gösteren şahıs şirketinin devir alınması durumunda istisna uygulaması	81
3.10.43.	Serbest bölgede faaliyet gösteren şirketin tam bölünmesi durumunda istisna uygulaması	81
4.	SERBEST BÖLGELERDE GELİR VERGİSİ STOPAJ TEŞVİKİ UYGULAMALARI	83
4.1.	Üretilen Ürünlerin FOB Bedelinin Belirlenmesi.....	84
4.2.	Serbest Bölgede Üretilen Ürünlerin Satışı.....	84
4.2.1.	Serbest bölgede üretilen ürünlerin aynı yılda satışı	84
4.2.2.	Serbest bölgede üretilen ürünlerin bir kısmının veya tamamının sonraki yıllarda satışı	85
4.3.	Muhtasar Beyannamenin Verilmesi ve Tecil-Terkin Uygulaması.....	87
4.4.	İstisna Şartlarının Gerçekleşmemesi	87
4.5.	FOB Bedeli Hesaplamasına İlişkin Örnekler	91
4.6.	Beyanname Eki Olarak Verilmesi Gereken Bildirim Formlarının Doldurulmaması ve Verilmemesi Halinde Gelir Vergisi Stopaj Teşviki Uygulaması	93
4.7.	İhraç Kaydıyla Mal Teslimi	94
4.8.	İstisna Uygulamasında Özellik Gösteren Hususlar	94
4.9.	Gelir Vergisi Stopaj Teşvikinin Uygulanmayacağı Haller	95

4.10.	Serbest Bölgelerde Gerçekleştirilen Yazılım Faaliyetlerinde Gelir Vergisi Stopaj Teşviki.....	95
4.11.	Serbest Bölgede Üretilen Yazılım Programının Elektronik Transfer Yöntemi ile İhraç Edilmesi Durumunda Gelir Vergisi Stopaj Teşvikinden Yararlanılıp Yararlanılmayacağı.....	96
4.11.1.	Serbest bölgede otomasyon yazılımı faaliyetinde çalıştırılan hizmet erbabına ödenen ücretlere gelir vergisi stopaj teşviki uygulanıp uygulanmayacağı.....	97
4.11.2.	Serbest bölgede yürütülen Ar-Ge faaliyetleri kapsamında ücret stopaj teşviki.....	97
4.11.3.	Serbest bölgede üretilen yazılım programının fiziki mal olarak ihraç edilmesi durumunda dövizin Türkiye'ye gelmesinin tevsiki.....	97
4.11.4.	Serbest bölgede üretilen yazılım programına ilişkin olarak dövizin Türkiye'ye gelmesinin tevsiki.....	98
4.11.5.	Serbest bölgeden yapılan yazılım ihracatında fatura düzenleme tarihi ile serbest bölge işlem formunun farklı tarih olması durumunda ücretlere ilişkin gelir vergisi stopaj teşviki.....	98
4.11.6.	Yurt dışına ihraç edilen yazılım için Türk Lirası cinsinden fatura düzenlenerek ihraç bedelinin Türk Lirası olarak tahsil edilmiş olmasının teşvik uygulamasını etkileyip etkilemeyeceği.....	101
4.11.7.	Serbest bölgeden yurt içine elektronik transfer yöntemiyle yapılan satışlar ile "Uzaktan çalışma" esasına göre çalışan yazılım personeline ödenen ücretler için gelir vergisi stopaj teşvikinden yararlanılıp yararlanılamayacağı.....	101
4.11.8.	Serbest bölgede üretilen oyun programında ücret stopaj teşviki.....	102
4.12.	Üretim ve Satış Tutarlarının YMM Raporu ile Tespit Edilmesi.....	102
4.12.1.	Serbest bölgede uygulanan gelir vergisi stopaj teşvikinde ibraz edilecek YMM raporunun süresi.....	103
4.12.2.	Yıl içinde mükellefiyeti farklı yerlerde olan mükellefin serbest bölge faaliyet tasdik raporunun ibrazı.....	103
4.12.3.	YMM raporunun süresinde vergi dairesine ibraz edilmemesi nedeniyle tecil edilen vergilerin terkin edilip edilmeyeceği ile YMM raporuna ait eklerin kağıt ortamında kanuni süresi geçtikten sonra ibraz olunması.....	104
4.13.	Serbest Bölgelerde Gelir Vergisi Stopaj Teşviki Uygulamasında Özellikli Konular	105
4.13.1.	Dahilde işleme rejimi kapsamında serbest bölgeye getirilip çeşitli işlemlere tabi tutulduktan sonra yurt dışına ihraç edilen ürünlerde çalışanların ücretlerinde gelir vergisi stopaj teşviki uygulaması.....	105
4.13.2.	Serbest bölgede üretilen ürünlerin Türkiye'deki firmaya ihraç kayıtlı veya dahilde işleme rejimi kapsamında satışı durumunda, gelir vergisi stopaj teşvikinden yararlanılıp yararlanılamayacağı.....	105
4.13.3.	Serbest bölgede üretilen malın takip eden yılda yurt dışı mukimi firmanın Türkiye'deki şubesine teslimi halinde gelir vergisi stopaj teşviki uygulaması.....	105
4.13.4.	Serbest bölgede fason imalat faaliyetlerinde gelir vergisi stopaj teşviki.....	106
4.13.5.	Serbest bölgede faaliyet gösteren şirkete verilen fason işçilik hizmetinde gelir vergisi stopaj teşviki uygulanıp uygulanmayacağı.....	106
4.13.6.	%80'lik kısmı Türkiye'de %20'lik kısmı ise serbest bölgede üretilen ürünlerin üretimde çalışanlara ödenen ücretlerin gelir vergisi stopaj teşvikinden yararlanıp yararlanamayacağı.....	106
4.13.7.	Serbest bölgede birden fazla yılda tamamlanan işlerde çalışan personelin ücretleriyle ilgili olarak tahakkuk ettirilerek tecil edilen gelir vergisinin durumu.....	106

- 4.13.8. Serbest bölgede yat imalatı ile uğraşan şirkette çalışan işçilerin ücretlerinde gelir vergisi stopaj teşviki uygulaması 107
- 4.13.9. Serbest bölgede imal edilen yatın faturasının finansal kiralama şirketine kesilip teslimatın yurt dışında bulunan müşteriye yapılması halinde gelir vergisi stopaj teşvikinden faydalanılıp faydalanılamayacağı 107
- 4.13.10. Yatların elektrik panellerini imal edip yat ihracatı yapan firmalara bölge içi işlem formu düzenleyerek satılmasında gelir vergisi stopaj teşvikinden faydalanılıp faydalanılamayacağı..... 107
- 4.13.11. Serbest bölgede faaliyet gösteren firma tarafından sipariş üzerine üretilen ürünlere ilişkin yurt dışı müşterilere fatura edilen model kalıp bedellerinin FOB bedeli hesabına dahil edilip edilmeyeceği..... 108
- 4.13.12. İki ayrı serbest bölgede imal edilen ürünlerin ihracatı nedeniyle istihdam edilen personele ödenen ücretlerde gelir vergisi stopaj teşviki ve YMM raporu uygulaması 108
- 4.13.13. Üretilen ürünlerin transit ticaret kapsamında tesliminin %85 yurt dışına ihraç şartının tespitinde kullanılıp kullanılamayacağı..... 108
- 4.13.14. Serbest bölgede üretilen ürünlerin FOB bedeli üzerinden ihraç oranının Serbest Bölge Müdürlüğü'nün onayı ile %50'ye düşürülmesi durumunda gelir vergisi stopaj teşvikinin uygulanıp uygulanmayacağı..... 109
- 4.13.15. Çeşitli üretim safhalarından geçtikten sonra ihraç edilen yarı mamul malların toplam üretim hesabına dahil edilip ücret ödemelerinin gelir vergisi stopaj teşvikine konu edilip edilemeyeceği..... 109
- 4.13.16. İhracatçı firmaya ihraç kaydı olmadan yapılan satışlarda satılan ürünlerin üretiminde çalışanlara yapılan ücret ödemelerinin teşvik kapsamında değerlendirilip değerlendirilemeyeceği..... 110
- 4.13.17. Serbest bölge dışında olan firma tarafından serbest bölgedeki firmaya temin edilen işçilerin ücretlerinde gelir vergisi stopaj teşviki ve damga vergisi istisnası uygulanıp uygulanmayacağı..... 110
- 4.13.18. İmalat safhasında oluşan atıkların lisanslı veya toplama ayırma belgesi bulunan firmalara satışında çalışan personele ödenen ücretlerin gelir vergisi stopaj teşvikine konu edilip edilemeyeceği..... 110
- 4.13.19. Serbest bölgede üretim faaliyetinde bulunan şube işyerinde işleme ve paketlenme işinde çalışan personelin ücretlerinde teşvik uygulaması 111
- 4.13.20. Serbest bölgede bakım ve onarım faaliyetinde bulunan mükellefin çalışanlarına ödediği ücretlerde gelir vergisi stopaj teşviki..... 111
- 4.13.21. Serbest bölgede inşaat işleri yapmak ve faaliyetlerini yürütmek amacıyla açılan şubede çalışanların ücretlerinin gelir vergisi stopaj teşvikine konu edilip edilemeyeceği 111
- 4.13.22. Serbest bölgede yapılan fabrika inşaatında çalışan işçilerin ücretlerinin gelir vergisi stopaj teşviki kapsamında olup olmadığı 111
- 4.13.23. Serbest bölgede faaliyette bulunan firmada çalışan iş yeri hekimine ödenen ücretlerde gelir vergisi stopaj teşviki 112
- 4.13.24. Serbest bölgedeki şube işyerinde çalışan yönetim kurulu üyelerine ödenecek ücretlerin gelir vergisi stopaj teşvikinden yararlanıp yararlanamayacağı..... 112
- 4.13.25. Genel müdür ücretinin teşvik kapsamında olup olmadığı ve yıllık beyanı 113
- 4.13.26. Şirket ortağı ve yetkilisine yapılan ücret ödemelerinin teşvik kapsamında olup olmadığı 113

4.13.27.	Serbest bölgede faaliyet gösteren firmada çalışan personele yapılan ücret ödemelerinde damga vergisi	113
4.13.28.	Serbest bölgeden elde edilen ücret geliri ve bölge dışından elde edilen ücretlerin yıllık beyanı	114
4.14.	Serbest Bölgelerde Elde Edilen Ücret Gelirlerinin Vergilendirilmesi ve Gelir Vergisi Stopaj Teşvikine İlişkin Uygulama ve Örnekler	114
4.14.1.	3218 sayılı Kanun kapsamında gelir vergisi stopaj teşvikinin uygulanması ve örnek uygulamalar	115
4.14.2.	3218 sayılı Kanun kapsamında muhtasar ve prim hizmet beyannamesi üzerinden terkin edilen gelir vergisi stopaj teşviğinin çalışana ödenmesi	116
4.14.3.	Gelir Vergisi Kanununa göre istisna kapsamında olan bazı ücret ödemeleri ile matrahtan yapılan indirimler	117
4.14.3.1.	Yemek bedeli ödemelerinde istisna uygulaması.....	117
4.14.3.2.	Ulaşım hizmeti kapsamında yapılan ödemeler	121
4.14.3.3.	Kreş istisnası.....	123
4.14.3.4.	Şahıs sigortası indirimi	125
4.14.3.5.	Bireysel Emeklilik Sistemine ödenen katkı paylarının durumu.....	127
4.14.3.6.	Engellilik indirimi	128
4.14.4.	Kıdem, ikale ve ihbar tazminatları ile işe başlatmama tazminatı, boшта geçen süre ve sendikal tazminat ödemelerinin teşvik kapsamındaki durumu	129
4.14.4.1.	Kıdem tazminatı ödemelerinin 3218 sayılı Kanun kapsamında istisna olup olmadığı	129
4.14.4.2.	İş akdi karşılıklı sonlandırma sözleşmesi veya ikale sözleşmesine istinaden sona eren personele ödenen kıdem tazminatlarında istisna uygulaması	132
4.14.4.3.	Serbest bölgede çalışan personele yapılan ihbar tazminatı ödemelerinin teşvik karşısındaki durumu.....	133
4.14.4.4.	Mahkeme kararına göre yapılan kıdem ve ihbar tazminatı ödemelerinin vergilendirilmesi.....	134
4.14.4.5.	İşe başlatmama tazminatı ödemelerinin vergilendirilmesi.....	135
4.14.4.6.	Boшта geçen süre ödemelerinin vergilendirilmesi.....	137
4.14.4.7.	Sendikal tazminat ödemelerinin vergilendirilmesi	138
4.14.5.	Yıllık gelir vergisi beyannamesi beyan edilmesi gereken ücretler	140
4.14.5.1.	Yıllık beyana tabi ücret gelirleri	140
4.14.5.2.	Yıllık gelir vergisi beyannamesinde indirimler	141
4.14.5.2.1.	Şahıs sigorta primlerinin beyannamede indirimi.....	141
4.14.5.2.2.	Eğitim harcamalarının beyannamede indirimi	141
4.14.5.2.3.	Sağlık harcamalarının beyannamede indirimi.....	143
4.14.5.2.4.	Engellilik indiriminin beyannamede indirimi	145
4.14.5.2.5.	Bağış ve yardımların beyannamede indirimi.....	145
4.14.5.2.5.1.	Sınırlı indirilebilen bağış ve yardımlar.....	145
4.14.5.2.5.2.	Sınırsız indirilebilen bağış ve yardımlar	145
4.14.5.2.5.3.	Sponsorluk harcamaları.....	146

4.14.5.2.5.4.	Cumhurbaşkanınca başlatılan yardım kampanyalarına yapılan aynı ve nakdi bağışlar	146
4.14.5.2.5.5.	İktisadi işletmeleri hariç Türkiye Kızılay Derneğine ve Türkiye Yeşilay Cemiyetine makbuz karşılığı yapılan nakdi bağış ve yardımlar	146
4.14.5.2.5.6.	Diğer kanunlara göre tamamı indirilecek bağış ve yardımlar.....	146
4.14.5.2.5.7.	Gıda bankacılığına yapılan bağışların beyannamede indirimi	147
4.14.5.2.6.	İstisna ve teşvik kapsamında ücret geliri elde edenlerin durumu.....	147
5.	SERBEST BÖLGELERDE GELİR VE KURUMLAR VERGİSİ TEVKİFAT UYGULAMALARI	157
5.1.	Ücret Ödemeleri.....	159
5.2.	Serbest Meslek Ödemeleri.....	159
5.3.	Yıllara Sari İnşaat İşlerinde Hakediş Ödemeleri.....	162
5.4.	Gayrimaddi Hak Ödemeleri	163
5.5.	Kira Ödemeleri	163
5.6.	Dar Mükelleflere Yapılan Kredi ve Borçlanma Faizi Ödemeleri	165
5.7.	Kâr Payı Ödemeleri.....	166
5.8.	Yıllık veya Özel Beyanname Veren Dar Mükellef Kurumların Menkul Sermaye İradı Sayılan Kazançlarından Ana Merkeze Aktarılan Tutarlar	168
5.9.	Vergi Usul Kanununun 11 inci Maddesinin Yedinci Fıkrası Kapsamına Giren Ödemeler	168
5.10.	Serbest Bölgelerde Vergi Kesintisine Yönelik Olarak Özellikli Bazı Uygulamalar..	170
5.10.1.	Serbest bölgede faaliyet gösteren şirkete ait gayrimenkulün kiralanmasında tevkifat yapılıp yapılmayacağı.....	170
5.10.2.	Yurt dışında mukim firmalardan alınan hizmetler karşılığında yapılan ödemelerden tevkifat yapılıp yapılmayacağı	170
5.10.3.	Serbest bölgedeki firmaya, yurt dışında verilen kalite kontrol hizmetinin tevkifata tabi tutulup tutulmayacağı	171
5.10.4.	Serbest bölge şubesinin, yurt dışından satın aldığı yazılımlar için sorumlu sıfatıyla kurumlar vergisi tevkifatı yapma yükümlülüğünün olup olmadığı.....	171
5.10.5.	Serbest bölgede faaliyet gösteren şirketin taşıt kiralamasında kira ödemelerinden tevkifat yapılıp yapılmayacağı	172
5.10.6.	Serbest bölgede faaliyet gösteren şirketin ortak olan şirkete yaptığı kâr dağıtımında stopaj uygulanıp uygulanmayacağı	172
5.10.7.	Türkiye’de mukim serbest bölgede bulunan şirketin yurt dışı mukimi gerçek ve tüzel kişi ortaklarına ödediği kâr payının vergilendirilmesi	172
6.	VERGİ USUL KANUNU UYGULAMALARI - DEFTER TUTMA VE BELGE DÜZENİ	174
6.1.	Serbest Bölge İşlemleri İçin Ayrı Defter Tasdiki Gerekip Gerekmediği ile Belge ve Kayıt Düzeni	176
6.2.	Serbest Bölgede e-Defter Kayıtlarının Yabancı Para Birimi İle Tutulup Tutulamayacağı ve Hangi Tarihteki Kurun Esas Alınması Gerekliği.....	177

6.3.	Yabancı Para Cinsinden Defter Tutan Mükellefin Dönem Sonu İşlemlerinde Kur Farkı Uygulaması.....	178
6.4.	Serbest Bölgelerde Faaliyet Gösteren Mükelleflerin Kurumlar Vergisi ve Geçici Vergi Beyannamelerine Ekli Mali Tablolarında Hangi Günün Kurunun Esas Alınacağı.....	179
6.5.	Serbest Bölge İçinde Düzenlenen Döviz Cinsi Faturanın Ödeneceği Tarihte Lehe Doğacak Kur Farkı ve e-Fatura Uygulamasında Hangi Fatura Tipinin Kullanılması Gerektiği.....	179
6.6.	İşyeri Merkezi ve Şubelerinde e-Fatura Uygulaması.....	179
6.7.	Merkez ile Şube Arasında Mal Sevkiyatlarında Bedelsiz Fatura Düzenlenip Düzenlenemeyeceği ve e-Fatura Uygulaması.....	180
6.8.	İşletici Şirketin Kira Gelirlerinde Fatura Düzeni	180
6.9.	Sipariş Üzerine Yurtiçinde İmal Ettirilen ve Yurtdışındaki Firmaya Daha Önce Faturası Düzenlenen Özel Kalıpların, Yurtdışındaki Firmanın Talebi Üzerine Serbest Bölgedeki Temsilcisine Gönderilmesinde Belge Düzeni	180
6.10.	Serbest Bölgede Üretilen Yazılımların FOB Bedelinin En Az %85'inin Yurt Dışına İhraç Edildiğinin "Serbest Bölge İşlem Formu" ile Tevsikinin Mümkün Olup Olmadığı....	181
6.11.	Gümrük Beyannamesi Düzenlenmeyen Hallerde Serbest Bölge İşlem Formu Düzenlenmesi.....	181
6.12.	Serbest Bölgelerde Gümrük Çıkış Tarihi Olarak Hangi Tarihin Dikkate Alınacağı.....	181
7.	SERBEST BÖLGELERDE KATMA DEĞER VERGİSİ (KDV) UYGULAMALARI..	182
7.1.	Mal İhracında İstisna Uygulaması	182
7.1.1.	Serbest bölgelerde KDV mükellefiyeti.....	183
7.1.2.	Serbest bölgede faaliyet gösteren şube tarafından yurt dışında bulunan müşterilere yapılan teslim ve hizmetlerin KDV açısından durumu	184
7.1.3.	Serbest bölgede bulunan şubeden yurtdışına yapılan satışların ihracat olarak değerlendirilip değerlendirilmeyeceği	184
7.1.4.	Merkez ve serbest bölge şubesi arasındaki mal alışverişlerinde KDV ve belge düzeni	184
7.1.5.	Serbest bölge işlem formu ile kullanım amaçlı gönderilen malzeme tesliminin ihracat istisnası kapsamında değerlendirilip değerlendirilmeyeceği	185
7.1.6.	Serbest bölgede üretilen malın takip eden yılda yurt dışı mukimi firmanın Türkiye'deki şubesine teslimi halinde KDV uygulaması	185
7.1.7.	Faturada yer alan nakliye bedelinin ihracat istisnası kapsamında beyan edilip edilemeyeceği.....	186
7.1.8.	Serbest bölgede faaliyet gösteren firma tarafından faaliyet ruhsat tarihinin uzatımında KDV uygulaması.....	186
7.1.9.	Serbest bölge içinde bulunan firmaya yapılan hazır beton teslimlerinde KDV uygulaması	186
7.1.10.	Serbest bölgede inşaat işleri yapmak ve faaliyetlerini yürütmek amacıyla açılan şubenin mükellefiyeti ve şubeye yapılacak teslimlerin istisna olup olmadığı	187
7.1.11.	Serbest bölgede verilen inşaat-taahhüt hizmetleri ve bu hizmetin ifasında kullanılacak malların serbest bölgeye gönderilmesi ile kullanılmayan malların tekrar yurda getirilmesi işlemlerinde KDV uygulaması.....	187

7.1.12.	Serbest bölgeye doğalgaz getirilmesine ilişkin hizmetler ve doğalgaz tesliminde KDV uygulaması	187
7.1.13.	ÖTV (I) sayılı listedeki malın serbest bölgedeki alıcıya teslim edilmek üzere ihraç kayıtlı satın alınması ve serbest bölgeye teslim edilmesi halinde KDV istisnası	187
7.1.14.	Serbest bölgedeki firmaya kalıp tesliminde KDV uygulaması	188
7.1.15.	Serbest bölgede faaliyet gösteren firmanın araç alımında KDV uygulaması	188
7.1.16.	Serbest bölgede faaliyette bulunan firmanın servis aracı alımında ödediği KDV'nin indiriminin mümkün olup olmadığı	188
7.1.17.	Serbest bölgeye itfaiye aracı satışında KDV uygulaması.....	188
7.1.18.	Serbest bölgedeki firmanın aktifinde kayıtlı otomobilin satışında KDV uygulaması ...	188
7.1.19.	İcra müdürlükleri tarafından serbest bölgedeki gayrimenkul ve menkul malların satışının KDV karşısındaki durumu	189
7.1.20.	Serbest bölgede faaliyette bulunan firmanın paketlemede kullandığı çimento torbalarının hurda olarak değerlendirip Türkiye'de yerleşik firma tarafından ithalatında KDV uygulaması	189
7.1.21.	Serbest bölgeye yurtdışından getirilen araçların parçalanıp ihraç edilmesi durumunda imalatçı mükellef açısından tecil-terkin işlemleri ile ödenen KDV'nin iade edilip edilmeyeceği.....	190
7.1.22.	Serbest bölgede düzenlenecek iade faturalarında KDV uygulaması.....	190
7.2.	Gümrük Kanunundaki Transit ve Gümrük Antrepo Rejimleri ile Geçici Depolama ve Serbest Bölge Hükümlerinin Uygulandığı Malların Tesliminde KDV İstisnası.....	190
7.2.1.	Yurt dışından ithal edilen malın henüz serbest bölgede iken başka bir firmaya satılmasının KDV boyutu	191
7.2.2.	Millileşmemiş malların serbest bölgeye aktarılmasında KDV uygulanıp uygulanmayacağı.....	191
7.2.3.	Henüz millileşmemiş malların satışından sonra oluşan fiyat farkında KDV	191
7.2.4.	Lisanssız elektrik üretimi kapsamında, üretilen enerjinin üretici tarafından kendi tüketiminde kullanılması ve çalışanlara ait elektrikli araçlara sağlanacak şarj hizmetlerinde KDV uygulaması.....	191
7.2.5.	Hariçte İşleme Rejimi Kapsamındaki Mallar.....	192
7.2.6.	Bakım onarım amacıyla serbest bölgeye gönderilen yatın işçilik faturasına uygulanacak KDV oranı	192
7.3.	Hizmet İhracında KDV İstisnası.....	193
7.4.	Serbest Bölgelerdeki Müşteriler İçin Yapılan Fason Hizmetler.....	193
7.4.1.	Serbest bölgede faaliyet gösteren firmaya Türkiye içinden yapılan fason hizmetlerde KDV uygulaması.....	194
7.4.2.	Serbest bölgede faaliyet gösteren firmanın Türkiye içinden fason iş almasının KDV açısından durumu.....	195
7.4.3.	Serbest bölgedeki firmadan alınan fason dikim hizmetinin KDV'ye tabi olup olmadığı	195
7.4.4.	Serbest bölgede faaliyet gösteren firmaya Türkiye içinden yapılan fason hizmetlerde KDV uygulaması.....	195
7.4.5.	Serbest bölge içindeki hazır beton santralının kurulması ve santral için gereken makine, yedek parça ve akaryakıt girdilerinin sağlanması hizmetlerinin fason hizmet kapsamında değerlendirilip değerlendirilemeyeceği	195

7.5.	Serbest Bölgelerde Verilen Hizmetlerde KDV İstisnası.....	195
7.5.1.	Serbest bölgede üretim yapan firmanın serbest bölge dışından mal ve hizmet alımlarında KDV uygulaması.....	196
7.5.2.	Serbest bölgede verilen dil kontrol hizmetinde KDV istisnası	197
7.5.3.	Serbest bölgeye verilen çeviri hizmetinde KDV istisnası	197
7.5.4.	Serbest bölgede faaliyet gösteren firmalara, giriş izin belgesine istinaden verilen muhasebe ve müşavirlik hizmetlerinin KDV'ye tabi olup olmadığı	197
7.5.5.	Serbest bölge işlem formu onaylama hizmetinin KDV'ye tabi olup olmadığı.....	198
7.5.6.	Serbest bölgelerde verilen kurye hizmetlerinde KDV uygulaması.....	198
7.5.7.	Serbest bölgede bulunan şubeye verilen proje çizim hizmetlerinin KDV'den istisna olup olmadığı	198
7.5.8.	Mal sevkiyatlarına ilişkin verilen gümrükleme hizmetlerinin KDV'den istisna olup olmadığı	198
7.5.9.	Serbest bölgeye verilen iş yeri hekimliği hizmeti, cihaz, makine ve motorların montaj ve servis hizmetleri, taşıyıcı ve vinç hizmetleri, temizlik ve ilaçlama hizmetleri, iş güvenliği danışmanlığı, proje danışmanlığı, çevre danışmanlığı, müşavirlik vb. hizmetlerde KDV uygulaması	199
7.5.10.	Serbest bölgede verilen yemek hizmetlerinde KDV uygulaması.....	199
7.5.11.	Serbest bölgede verilen güvenlik hizmetinde KDV istisnası	200
7.5.12.	Serbest bölgede verilen temizlik hizmetinde KDV istisnası	200
7.5.13.	Serbest bölgeye verilen personel servis hizmetlerinin KDV'ye tabi olup olmadığı	200
7.5.14.	Serbest bölgedeki firmaya verilen işgücü temin hizmetinde KDV uygulaması	200
7.5.15.	Serbest bölgede verilen yapı denetim hizmetinde KDV istisnası.....	201
7.5.16.	Serbest bölgeye verilen tamir bakım onarım ve servis hizmetlerinde istisna olup olmadığı	201
7.5.17.	Serbest bölgelere yapılan telefon santrali, telefon makinesi, telsiz telefon, satışları ve bu ürünler için serbest bölge içinde verilen servis, işçilik ve tamir hizmetlerinde KDV istisnası	201
7.5.18.	Serbest bölgede taşeron firmaya inşaat işi yaptırılmasında KDV istisnası.....	202
7.5.19.	Serbest Bölgede bulunan fabrika binasının yıkımı ile çöp moloz ve hafriyatın bölge dışına taşınması işinde KDV istisnası.....	202
7.5.20.	Serbest bölgede inşa edilen gemiye yine serbest bölgede verilen hizmetlerin KDV'den istisna olup olmadığı.....	202
7.5.21.	Serbest bölgeye verilen makine-ekipman kiralama hizmetinde KDV uygulaması.....	203
7.5.22.	Serbest bölgede faaliyet gösteren firmaya geçici ihracat beyannamesi ile forklift ve benzeri makine ve teçhizatın kiraya verilmesinde KDV uygulaması.....	203
7.5.23.	Serbest bölgedeki şirketin yurtiçindeki taşınmazını kiralaması işleminde KDV uygulaması	203
7.5.24.	OSB'ye ait olan ve Bakanlar Kurulu kararıyla serbest bölge sınırları içine dahil edilmiş arsanın, serbest bölge işleticisine kiraya verilmesi işleminin KDV'ye tabi olup olmadığı	203
7.5.25.	Serbest bölgede faaliyette bulunan firmaya finansal kiralama sözleşmesi kapsamında yapılan teslimlerde KDV uygulanıp uygulanmayacağı	203

7.5.26.	Serbest bölge koridoru uygulaması dahilindeki gayri milli mallara gümrüklü sahada verilen ardiye, depolama ve terminal hizmetlerinde KDV uygulaması	204
7.5.27.	Serbest bölgedeki firma tarafından kamu kuruluşuna verilen hizmetin KDV'ye tabi olup olmadığı	204
7.5.28.	Yurt dışı mukimi firma ile serbest bölgede faaliyet gösteren firma arasında yapılan aracılık faaliyetinin hizmet ihracatı olup olmadığı.....	204
7.5.29.	Serbest bölgedeki firmaya, yurt dışında verilen kalite kontrol hizmetinin KDV Kanunu karşısındaki durumu.....	205
7.5.30.	Yurt dışında bulunan firma için serbest bölgede yapılan kalite kontrol ve raporlama hizmetinin istisna kapsamında olup olmadığı.....	205
7.5.31.	Serbest bölgedeki şube tarafından yurtdışına ödenen test, danışmanlık, know-how, royalty, lisans vb. ödemeler üzerinden KDV tevkifatı yapılıp yapılmayacağı.....	205
7.5.32.	Serbest bölgede faaliyet gösteren şirketin yurt dışındaki firmalardan bilgisayar yazılım lisansları ile sunucuların kullanılması ve teknik destek hizmet alımlarında KDV tevkifatı.....	206
7.5.33.	Serbest bölgedeki şubenin yurt dışından ithal ederek Türkiye'nin diğer yerlerine yaptığı yazılım satışlarında KDV uygulaması	206
7.5.34.	Yurtdışındaki grup firmasından alınan krediye ait faiz ödemesinde KDV tevkifatı... 206	
7.6.	Transit ve Türkiye ile Yabancı Ülkeler Arasında Yapılan Taşımacılık İşlerinde İstisna.....	207
7.6.1.	Serbest bölgeye yapılan nakliye hizmetinin KDV'den istisna edilip edilmeyeceği.....	207
7.7.	Serbest Bölgelere İlişkin Yük Taşıma İşlerinde KDV İstisnası	208
7.7.1.	Serbest bölgeye verilen taşımacılık hizmetinde KDV istisnası	208
7.7.2.	Kiralık araçlarla serbest bölgelere veya bu bölgelerden yapılan ihraç amaçlı yük taşıma işlerinin KDV'den istisna olup olmadığı.....	208
7.7.3.	Serbest bölge ile liman arasındaki taşımacılık ile terminal hizmetinin KDV'den istisna olup olmadığı	209
7.7.4.	Yurt dışından limanlara gelen malların limanlardan serbest bölgelere taşınması hizmetinin KDV'den istisna olup olmadığı.....	209
7.7.5.	Serbest bölgelerde alt taşıeron olarak yapılan ihraç amaçlı yük taşıma işlerinde KDV istisnası	209
7.7.6.	Serbest bölge ile havaalanı arasındaki taşımacılıkta KDV istisnası	210
7.7.7.	Serbest bölgeye verilen taşımacılık hizmetinde KDV tevkifatı.....	210
7.7.8.	Serbest bölge içinde taşımacılık işi için düzenlenen döviz cinsi faturanın ödeneceği tarihte lehe oluşan kur farkında KDV uygulaması.....	211
8.	SERBEST BÖLGELERDE ÖTV UYGULAMASI	213
8.1.	(I) Sayılı Liste Kapsamındaki Mallarda ÖTV Uygulaması	213
8.2.	(II) Sayılı Liste Kapsamındaki Mallarda ÖTV Uygulaması.....	214
8.3.	(III) Sayılı Liste Kapsamındaki Mallarda ÖTV Uygulaması	216
8.4.	(IV) Sayılı Liste Kapsamındaki Mallarda ÖTV Uygulaması	218
8.5.	Serbest Bölgelerde ÖTV Uygulamasına Yönelik Özellikli Durumlar	220
8.5.1.	Serbest bölgede küçük elektrikli ev aletleri imalatı yapan firmanın ÖTV mükellefiyetinin olup olmayacağı.....	220

8.5.2.	Serbest bölgede faaliyette bulunan şirkete yapılan doğalgaz teslimlerinin ÖTV'ye tabi olup olmadığı	220
8.5.3.	Yurtdışına faturalandırılan aracın serbest bölgedeki şirket tarafından ek imalat yapılarak ihracında ÖTV uygulaması	221
8.5.4.	Serbest bölgeye yurtdışından getirilen araçların parçalanıp ihraç edilmesi durumunda imalatçı mükellef açısından tecil-terkin işlemleri ile ödenen ÖTV'nin iade edilip edilmeyeceği	221
8.5.5.	Serbest bölgede bulunan fabrikada üretilen ürünlerin imalatında kullanmak üzere ithal edilen veya yurt içinden satın alınan mallar için ÖTV ödenip ödenmeyeceği....	222
8.5.6.	ÖTV ödenmek suretiyle satın alınan malın serbest bölgeye tesliminin ihracat teslimi olarak değerlendirilip değerlendirilmeyeceği.....	223
8.5.7.	İhraç kayıtlı mallarda ÖTV istisnası.....	223
8.5.8.	ÖTV'ye tabi malın serbest bölgeye ihraç kayıtlı olarak teslim edilip edilemeyeceği ve tecil terkin uygulaması.....	224
8.5.9.	ÖTV (I) sayılı listedeki malın serbest bölgedeki alıcıya teslim edilmek üzere ihraç kayıtlı satın alınması ve serbest bölgeye teslim edilmesinde ÖTV istisnası uygulanıp uygulanmayacağı.....	225
8.5.10.	Serbest bölgeye ihraç kaydıyla teslim edilen malların, serbest bölgeden Duty Free mağazalarına tesliminde tecil terkin uygulaması	225
8.5.11.	Serbest bölgede inşa edilen natamam şeklindeki yatın (motorsuz ve donatısız çelik tekne) ÖTV'ye tabi olup olmadığı.....	226
8.5.12.	Türkiye'den serbest bölgeye "Hariçte İşleme İzin Belgesi" kapsamında tamir, bakım ve onarım için gönderilen yatın tekrar yurt içine girişinin yapılmasının ÖTV'ye tabi olup olmadığı	226
8.5.13.	Serbest bölgedeki şubenin, araçların elektrikli araçlara dönüştürülmesi hizmetlerinde ÖTV uygulaması	227
8.5.14.	Millileşmemiş malların serbest bölgeye aktarılmasında ÖTV uygulanıp uygulanmayacağı.....	227
9.	SERBEST BÖLGELERDE DAMGA VERGİSİ UYGULAMALARI	228
9.1.	İhracat ve İhracata İlişkin Düzenlenen Kâğıtlarda Damga Vergisi İstisnası.....	229
9.2.	Döviz Kazandırıcı Faaliyetlere İlişkin İşlemler Nedeniyle Düzenlenen Kâğıtlarda Damga Vergisi İstisnası	229
9.3.	Serbest Bölgelerde Damga Vergisi İstisnası	231
9.3.1.	Serbest bölge işlem formu ile serbest bölgede faaliyet gösteren şirketlerin ve sorumlu sıfatıyla nakliyecilerin verdikleri transit beyannamelerinin damga vergisine tabi olup olmadığı	232
9.3.2.	Serbest bölge işlem formunun damga vergisine tabi olup olmadığı	233
9.3.3.	Serbest bölgede faaliyet gösteren firmada çalışan hizmet erbabına ilişkin SGK prim bildirelerinin damga vergisine tabi olup olmadığı.....	233
9.3.4.	Serbest bölgede çalışan banka personelinin ücretlerinde damga vergisi istisnası.....	233
9.3.5.	Serbest bölgede faaliyet gösteren firmanın vergi dairesine vereceği beyannamelerde damga vergisi istisnası.....	233
9.3.6.	Serbest bölgede yapılan inşaat ile ilgili düzenlenen sözleşmede damga vergisi istisnası	233

9.3.7.	Serbest bölgede inşa edilen fabrika binasının proje işlemleri ile verilecek hizmetlere yönelik Türkiye’de yerleşik firmalarla düzenlenen sözleşmelerde damga vergisi istisnası	234
9.3.8.	Serbest bölgede verilen yapı denetim hizmetinde damga vergisi istisnası	234
9.3.9.	Serbest bölge dışındaki şirket tarafından serbest bölgede verilen hizmette çalışanlara yapılan ücret ödemelerine ilişkin düzenlenen kağıtlara damga vergisi istisnası uygulanıp uygulanmayacağı	234
9.3.10.	Serbest Bölgeye doğalgaz getirilmesi amacıyla serbest bölge kurucu ve işleticisiyle doğalgaz firması arasındaki sözleşmeye ilişkin damga vergisi uygulaması	235
9.3.11.	3218 sayılı Kanun kapsamında işyeri kiralama faaliyetinin damga vergisinden istisna olup olmadığı	235
9.3.12.	Personel servis hizmeti verenler ile yapılan sözleşmelerin damga vergisine tabi olup olmadığı	235
9.3.13.	Serbest bölgede faaliyet gösteren kolektif şirketin ana sözleşmesine damga vergisi istisnası uygulanıp uygulanmayacağı	235
9.3.14.	Serbest bölgede kurulan kolektif şirketin kuruluşuna ilişkin düzenlenen ana sözleşmesine damga vergisi istisnası uygulanıp uygulanmayacağı.....	235
9.3.15.	İhale kararı ve sözleşmenin damga vergisinden istisna olup olmadığı	236
9.3.16.	Serbest bölgedeki şirket ile kalkınma ajansı arasında düzenlenen sözleşmenin damga vergisinden istisna olup olmadığı	236
9.3.17.	Serbest bölgenin sınırlarının BKK ile değişmesi nedeniyle değişiklik sonrası damga vergisi istisnası	236
9.3.18.	İhracat işlemleri nedeniyle düzenlenen menşe şahadetnamelerinin damga vergisine tabi olup olmadığı.....	237
9.3.19.	Fatura beyanının damga vergisine tabi olup olmadığı	237
9.3.20.	Türkiye’de üretim-montajı yapılan trenlerin serbest bölgede faaliyette bulunan yabancı firmaya satışının döviz kazandırıcı faaliyet kapsamında damga vergisine tabi olup olmadığı	237
9.3.21.	Kati ihracata yönelik olarak serbest bölgeye geçici olarak gönderilen mallara ilişkin olarak gümrük müdürlüğüne verilecek beyannamelerin damga vergisine tabi olup olmadığı	238
9.3.22.	Serbest bölgede bulunan menkul malların cebri icra yoluyla satışına yönelik yapılan ihale sözleşmesinin damga vergisinden istisna olup olmayacağı.....	239
10.	SERBEST BÖLGELERDE HARÇ UYGULAMALARI	240
10.1.	Yargı Harçları	240
10.2.	Noter Harçları	240
10.3.	Vergi Yargısı Harçları	240
10.4.	Tapu ve Kadastro Harçları.....	241
10.5.	Konsolosluk Harçları.....	241
10.6.	Pasaport, İkamet Tezkeresi, Çalışma İzni, Çalışma İzni Muafiyeti, Vize ve Dışişleri Bakanlığı Tasdik Harçları	242
10.7.	Gemi ve Liman Harçları	242
10.8.	İmtiyazname, Ruhsatname ve Diploma Harçları	242

10.9.	Trafik Harçları	243
10.10.	492 Sayılı Harçlar Kanunu ve 3218 Sayılı Serbest Bölgeler Kanununda Düzenlenen Harç İstisnaları	243
10.11.	Serbest Bölgelerde Harç Uygulamalarında Özellikli Durumlar	244
10.11.1.	Serbest bölge sınırları içinde bulunan gayrimenkul üzerine tesis edilecek ipotek işleminden harç alınıp alınmayacağı	244
10.11.2.	Serbest bölgede bulunan taşınmaza teferruatın işlenmesinde tapu harcı istisnası	245
10.11.3.	Serbest bölge sınırları içinde bulunan gayrimenkulün satın alınması işleminde harç alınıp alınmayacağı.....	245
10.11.4.	İcra müdürlükleri tarafından serbest bölgede faaliyet gösteren firmalara yapılan gayrimenkul teslimlerinin tapu harcından istisna edilip edilmeyeceği	245
10.11.5.	Serbest bölge sınırları içinde bulunan taşınmaz üzerine üst hakkı tescil işleminde tapu harcı istisnası	245
10.11.6.	Merkezi serbest bölgede bulunmayan şirket adına kayıtlı gayrimenkulün satışında tapu harcı istisnası	246
10.11.7.	Arsa vasıflı taşınmazların şirket adına ferdileşme suretiyle tescil işleminin tapu harcından istisna tutulup tutulmayacağı	246
10.11.8.	Serbest bölgede kurulacak kollektif şirketin kuruluşuna ilişkin ana sözleşmesinde noter harcı istisnası uygulanıp uygulanmayacağı.....	246
10.11.9.	Bankaların serbest bölgelerde bulunan şubeleri için finansal faaliyet harcı ödenip ödenmeyeceği.....	246
10.11.10.	Serbest bölgede yapılan inşaat ile ilgili düzenlenen sözleşmede harç istisnası	247
10.11.11.	Serbest bölgede imal edilen teknenin satışına ilişkin sözleşmenin gemi ve liman harcı istisnasına konu edilip edilemeyeceği	247
10.11.12.	Serbest bölgede faaliyet gösteren mükelleflerin ticaret sicil müdürlüklerinde yaptığı tescil, ilan ve diğer işlemlerde harç aranılıp aranılmayacağı	247
10.11.13.	İcra satış işleminin serbest bölge dışında, Türkiye'deki icra daireleri üzerinden gerçekleştirilmesi halinde harç uygulanıp uygulanmayacağı	247
11.	SERBEST BÖLGELERDE EMLAK VERGİSİ UYGULAMALARI.....	248
12.	SERBEST BÖLGELERDE BELEDİYE GELİRLERİ UYGULAMALARI.....	249
12.1.	İlan ve Reklam Vergisi.....	249
12.2.	Eğlence Vergisi	250
12.3.	Haberleşme Vergisi.....	251
12.4.	Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisi.....	251
12.5.	Yangın Sigortası Vergisi	252
12.6.	Çevre Temizlik Vergisi	253
12.7.	İşgal Harcı	254
12.8.	Tatil Günlerinde Çalışma Ruhsatı Harcı.....	254
12.9.	Kaynak Suları Harcı	254
12.10.	Tellallık Harcı	254

12.11.	Hayvan Kesimi, Muayene ve Denetleme Harcı	255
12.12.	Ölçü ve Tartı Aletleri Muayene Harcı	255
12.13.	Bina İnşaat Harcı	255
12.14.	Diğer Bazı Harçlar	256
12.14.1.	Kayıt ve Suret Harcı	256
12.14.2.	Altyapı Kazı İzni Harcı	256
12.14.3.	İmar ile İlgili Harçlar	256
12.14.4.	İşyeri Açma İzni Harcı	256
12.14.5.	Muayene, Ruhsat ve Rapor Harcı	257
12.14.6.	Sağlık Belgesi Harcı	257
12.15.	Bu Kanununun Mücavir Alanlarda Uygulanabilmesi	257
12.16.	Yol Harcamalarına Katılma Payı	257
12.17.	Kanalizasyon Harcamalarına Katılma Payı	257
12.18.	Su Tesisleri Harcamalarına Katılma Payı	258
12.19.	Kırsal Yerleşik Alanda Belediye Gelirleri Kanunu Uygulaması	258
13.	YARGININ SERBEST BÖLGEDEKİ VERGİ TEŞVİKLERİNE YÖNELİK BAKIŞ AÇISI.....	261
13.1.	Yurt Dışındaki Fuar Katılımları İçin Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonundan Alınan Teşvikler ile Üretim Sırasında Oluşan Atıkların Satışından Elde Edilen Kazançların Kurumlar Vergisinden İstisna Olduğu	261
13.2.	Serbest Bölgede Üretim Ruhsatı Kapsamında Olmayan Faaliyetlerden Elde Edilen Kazançların İstisna Kapsamında Olup Olmadığı	261
13.3.	Faaliyet Ruhsatının Yatırımın Tamamlanmasına Göre Süresinin Uzatılmasında İstisnadan Yararlanılıp Yararlanılamayacağı	262
13.4.	Tebliğde Yazılım Faaliyetleri Bölümünde Yer Alan “Dövizin Türkiye’ye getirildiğinin tevsih edilmesi (ödeme belgesi, banka dekontu vb.)” Açıklamasının İptali.....	262
13.5.	Yazılım Satışlarında Dövizin Bir Kısmının Türkiye’ye Getirilememesi Durumunda Tecil Edilen Gelir Vergisi Stopajının Terkin Edilmesi	264
13.6.	Serbest Bölgede Plastik Separatör ile Plastik/Demir Palet Satışlarından ve Banka Promosyonu Ödemelerinden Elde Edilen Kazancın İstisna Kapsamında Olup Olmadığı	265
13.7.	Sözleşme Kapsamında Serbest Bölgedeki İhracatçı İmalatçı Şirkete Ürettiği Ürünlerde Kullanılmak Üzere Yapılan Malzeme Teslimlerinin Yurtdışına Satış Olarak Değerlendirilip Değerlendirilmeyeceği.....	266
13.8.	Kuruyemiş ve Kuru Meyve Gibi Bazı Gıda Malzemelerinin İşlenmesi, Yıkanması, Boylama ve Paketlemesi Gibi İşlemlerin İmalat Sayılıp Sayılmayacağı.....	267
13.9.	Serbest Bölgede Örtülü Kazanç Dağıtımı.....	268
13.10.	Serbest Bölgede Bulunan Taşınmazın Satışının Tapu Harcından İstisna Olduğu.....	269
13.11.	Serbest Bölgeden Yurt Dışına Yapılan İhracat Teslimleri Nedeniyle Yüklenilen ve İndirim Yoluyla Giderilemeyen KDV’nin İade Edilebileceği.....	269
13.12.	Serbest Bölgede Gerçekleştirilen Montaj İşinin KDV’den İstisna Olduğu.....	270
13.13.	Serbest Bölgelere Yapılan Teslimlerde ÖTV İstisnası Bulunup Bulunmadığı.....	271